

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

P/11/185
LKR-4101-15-06/2011

Kraków, dnia   maja 2012 r.

**Pan
Andrzej Chodkowski
Prezes Zarządu
„Poręczenia Kredytowe” Sp. z o.o.
Ul. Miedziana 3A, lok. 22
00-814 Warszawa**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w „Poręczeniach Kredytowych” Sp. z o.o. w Warszawie (zwanej dalej Spółką lub Funduszem) kontrolę udzielania pomocy dla przedsiębiorców z województwa podkarpackiego na podstawie ustawy z dnia 12 sierpnia 2010 r. o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r. (Dz. U. Nr 148, poz. 992), zwanej dalej ustawą o wspieraniu przedsiębiorców.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym 27 kwietnia 2012 r. oraz omówione na naradzie pokontrolnej 24 maja 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, udzielanie przez Fundusz pożyczek przedsiębiorcom poszkodowanym w wyniku powodzi. Pozytywną ocenę uzasadniają w szczególności sprawna organizacja naboru wniosków, udzielanie i rozliczanie pożyczek zgodnie z wymogami ustawy o wspieraniu przedsiębiorców oraz szeroka akcja informacyjna o możliwości udzielania pożyczek. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości polegały na nieodnotowaniu daty wpływu wniosków do Funduszu, udzieleniu wspólnikom spółki cywilnej pożyczki w wysokości 50 tys. zł, pomimo że wypłata odszkodowania z tytułu umowy ubezpieczenia przekraczała wysokość strat oszacowaną przez komisję powołaną przez Fundusz, a także jednostkowym przypadkiem nierównego potraktowania dwóch przedsiębiorców co do wysokości umorzenia pożyczki.

Ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia i oceny szczegółowe:

1. NIK ocenia pozytywnie organizację naboru wniosków o udzielenie pomocy oraz ich weryfikację, co skutkowało udzieleniem pożyczek 633 przedsiębiorcom z województwa podkarpackiego w łącznej kwocie 28 048,3 tys. zł, a także terminowość ich rozpatrywania oraz ustalanie wysokości poniesionych szkód. Od przedsiębiorców, oprócz wniosku, żądano tylko takich dokumentów, które wymagane były ustawą o wspieraniu przedsiębiorców oraz regulaminem udzielania pożyczek.

Zastrzeżenia NIK budzi nieodnotowanie przez Fundusz daty wpływu wniosków, a jedynie daty ich rejestracji w systemie komputerowym. NIK zwraca uwagę, że data wpływu wniosku miała istotne znaczenie, gdyż od niej zależała w ogóle możliwość otrzymania pożyczki. Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców przedsiębiorca, aby skutecznie ubiegać się o ten rodzaj pomocy, musiał złożyć wniosek o udzielenie pożyczki do funduszu pożyczkowego w terminie 6 miesięcy od dnia wystąpienia szkody powstałej w

wyniku powodzi, a w przypadku przedsiębiorcy, który poniósł szkodę przed dniem wejścia w życie ustawy termin ten liczony był od dnia jej wejścia w życie. Ponadto data wpływu wniosku miała wpływ na obliczanie instrukcyjnych terminów dotyczących wezwania do uzupełnienia wniosku i zawarcia umowy pożyczki. W toku kontroli stwierdzono, że w przypadku wniosku nr 626 jako datę jego wpływu odnotowano 21 lutego 2011 r. Przedsiębiorca, który złożył ten wniosek, poniósł szkodę w maju i czerwcu 2010 r., tak więc szkoda została poniesiona przed dniem wejściem w życie ustawy i 6-miesięczny termin do złożenia tego wniosku upłynął 14 lutego 2011 r. NIK uwzględnił wyjaśnienia Pana Prezesa oraz oświadczenia złożone przez pracowników Spółki, że wniosek nr 626 został złożony w terminie w oddziale w Łańcucie, tj. 14 lutego 2011 r.

Zawarcie z przedsiębiorcami umowy pożyczki mieściło się w terminie ustawowym i nie przekraczało 14 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku. Terminowość załatwienia spraw została także pozytywnie oceniona przez ankietowanych przedsiębiorców. Wysokość poniesionych szkód ustalano na podstawie oszacowania dokonanego przez rzeczoznawcę majątkowego lub komisję powołaną przez Fundusz. W skład komisji powołanej przez Fundusz wchodził rzeczoznawca majątkowy. Komisja dokonywała także wizji lokalnych.

2. Pożyczki udzielane przez Fundusz udzielane były zgodnie z ustawą o wspieraniu przedsiębiorców, tj. łącznie przedsiębiorcom spełniającym wymogi określone w art. 3 tej ustawy oraz w wysokości poniesionej szkody i nie przekraczającej kwoty 50 tys. zł, na usuwanie szkód w rzeczowych aktywach trwałych lub obrotowych, za wyjątkiem jednego przypadku, w którym udzielono pożyczki w wysokości 50 tys. zł niezgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców.

Pożyczka została udzielona wspólnikom spółki cywilnej (nr wniosku 464). Oszacowania szkód na łączną kwotę 66 379,50 zł dokonała tylko komisja powołana przez Fundusz. Wspólnicy posiadali umowę ubezpieczenia przedsiębiorstwa od ognia i innych żywiołów. W przypadku posiadania umowy ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych przedsiębiorca zobowiązany był do przedłożenia informacji o wysokości ubezpieczenia przyznanego i faktycznie wypłaconego przez ubezpieczyciela, gdyż zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców kwota pożyczki nie mogła przekraczać różnicy między wysokością poniesionych szkód a wysokością odszkodowania określoną w umowie ubezpieczenia. Fundusz podjął decyzję o udzieleniu wspólnikom spółki cywilnej pożyczki w wysokości 50 tys. zł, w której stwierdził, że oszacowania szkody dokonała komisja powołana przez Fundusz w łącznej wysokości 66 379,50 zł, a wysokość odszkodowania przyznanego przez ubezpieczyciela wynosiła 1 550,27 zł, pomimo że wspólnicy spółki cywilnej przedłożyli dwie decyzje ubezpieczyciela, z których wynikało, że do dnia 1 grudnia 2010 r. łączna kwota wypłat z tytułu ubezpieczenia wynosiła 78 165,35 zł, czyli była wyższa o 11 785,85 zł od strat ustalonych przez komisję powołaną przez Fundusz. W złożonych wyjaśnieniach Pan Prezes podniósł, że szkody poniesione przez wspólników spółki były znacznie wyższe niż oszacowane przez komisję, tj. przekraczały 300 tys. zł. Niemniej jednak NIK zwraca uwagę, że w aktach sprawy nie było wyceny ubezpieczyciela.

Pożyczki wypłacane były przedsiębiorcom niezwłocznie po zawarciu umowy pożyczki i pod warunkiem posiadania środków przez Fundusz.

3. NIK ocenia pozytywnie sposób i terminowość rozliczania udzielonych pożyczek. Przy rozliczeniach zachowane zostały wymogi określone przez ustawę o wspieraniu przedsiębiorców w zakresie okresu karencji, sposobu rozliczania i terminowości zwrotu przypadającej do spłaty 25% kwoty. Fundusz ponadto realizował postanowienia art. 13 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców, zwracając uwagę na celowość wykorzystania pożyczek, wzywając przedsiębiorców do zwrotu pożyczki lub jej części (wraz z należnymi odsetkami), jeżeli wykorzystane były niezgodnie z przeznaczeniem, a także wskutek złożenia nieprawdziwych danych o wielkości otrzymanego odszkodowania od ubezpieczyciela.

Prawidłowo dokonywano także umorzeń wykorzystanych i rozliczonych pożyczek, tj. umarzono 100% pożyczki w przypadku przedsiębiorców posiadających umowy ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych i 75% w przypadkach nieposiadania takiej umowy. Zastrzeżenia NIK budzi stwierdzony przypadek nierównego potraktowania dwóch przedsiębiorców (wnioski nr 102 i 247) w zakresie uznania lub nie przez Fundusz jako umowy ubezpieczenia przedsiębiorstwa polisy ubezpieczenia AC pojazdu samochodowego, co miało wpływ na wysokość umorzonej pożyczki. Obaj przedsiębiorcy przedłożyli umowy ubezpieczenia AC pojazdów samochodowych – Opla Movano (wniosek nr 247) i ciągnika siodłowego Renault (wniosek nr 102), przy czym żaden nie przedłożył umowy ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych. Jeden z nich (wniosek nr 247) nie wykazał tego samochodu w wykazie poniesionych szkód, mimo to Fundusz uznał, że przedsiębiorca posiadał umowę ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych i umorzył 100% przyznanej pożyczki w kwocie 50 tys. zł. Z kolei w drugim przypadku (wniosek nr 102) przedsiębiorca podał, że poniósł szkodę m.in. w ciągniku siodłowym Renault, a mimo to

Fundusz nie uznał, że posiadał on umowę ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych i umorzył 75% przyznanej pożyczki w kwocie 50 tys. zł. NIK nie zgadza się ze stanowiskiem Funduszu, że wystąpiła rozbieżność pomiędzy adresami na jaki została wystawiona polisa a adresem prowadzenia działalności gospodarczej. Zarówno na polisie ubezpieczenia pojazdu, jak i w zaświadczeniu o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, widnieje ten sam adres, tj. 39-432 Gorzyce, Trześń, ul. Błonie 27.

4. NIK ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Spółkę środków otrzymanych od Ministra Gospodarki na pomoc dla poszkodowanych przedsiębiorców. Na realizację zadania Spółka otrzymała łącznie 29 201 100,19 zł (w 2010 r. 18 100 000 zł), z czego na wypłatę pożyczek wykorzystano 28 048 309,24 zł, a na koszty operacyjne 1 149 528 zł. Wydatki zaliczone do kosztów operacyjnych były zgodne z katalogiem określonym w art. 21 ust. 2 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców i nie przekraczały wskazanych w art. 21 ust. 3 ustawy 5% kwoty wypłaconych przez fundusz pożyczek. Środki niewykorzystane oraz uzyskane ze zwrotu pożyczek terminowo przekazywano na rachunek Ministerstwa Gospodarki. Spółka dodatkowo lokowała wolne środki na odrębnych lokatach terminowych uzyskując z tytułu odsetek 6 105,10 zł (na 31 października 2011 r.).
5. W ocenie NIK na szczególne podkreślenie zasługuje sposób podjęcia przez Fundusz działań informacyjnych mających na celu szybkie dotarcie do poszkodowanych w wyniku powodzi i udzielenia im wsparcia finansowego w postaci pożyczek. Działania takie Fundusz podjął już we wrześniu 2010 r., tj. przed zleceniem mu tego zadania przez Ministerstwo Gospodarki, współpracując w tej sprawie z mediami i władzami samorządowymi. Następstwem takiego działania było dotarcie do szerokiej rzeszy przedsiębiorstw poszkodowanych w wyniku powodzi, co w efekcie skutkowało udzieleniem pożyczek 633 przedsiębiorcom. Wśród ankietowanych przedsiębiorców¹ 32% oceniła dostępność informacji o możliwościach uzyskania informacji jako bardzo dobrą, a 35,5% jako dobrą.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, w związku z wygranym przez Spółkę konkursu na wybór funduszy pożyczkowych, które podczas wystąpienia ewentualnej powodzi będą udzielały pożyczek poszkodowanym przedsiębiorcom w województwie podkarpackim na podstawie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1385), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o odnotowywanie na wnioskach o udzielenie pożyczki daty ich wpływu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się o przedstawienie przez Pana Prezesa, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Akta kontroli.

---

¹ W toku kontroli przeprowadzono ankiety wśród 31 przedsiębiorców, którzy otrzymali pożyczki z „Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.